

BESLUT

DATUM
2001 06 15

BETECKNING
312-1570-2001

ERT DATUM

ER BETECKNING

2005-02-02 beslöt KML
huc / huc ✓

Kopia till

Kyrkorådet i Lextorps församling
Lextorpskyrkan
Lantmannavägen
461 63 Trollhättan

Skydd enligt lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. för Lextorpskyrkan i Trollhättan, Skara stift, Västergötland.

Just/samråd

Beslut

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) beslutar med stöd av 4 kap. 4§ lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. (KML) att bestämmelserna i 4 kap. 3§ KML skall tillämpas på Lextorpskyrkan i Trollhättan med därtill hörande kyrkotomt.

Kyrkan och kyrkotomten får inte på något väsentligt sätt ändras utan tillstånd av länsstyrelsen.

Tillstånd erfordras ej för förändringar av församlingshemsdelen, men samråd bör ske med länsstyrelsen.

Bakgrund

Alla Svenska kyrkans kyrkobyggnader uppförda t.o.m. 1939 är skyddade enligt 4 kap. KML. Enligt 4 och 14§§ i detta kapitel kan RAÄ besluta att även kyrkobyggnader, kyrkotomter och begravningsplatser tillkomna 1940 och senare, som är märkliga på grund av sitt kulturhistoriska värde skall skyddas. Av förarbetena till lagen framgår att begreppet *kulturhistoriskt värde* också innefattar *konstnärligt värde* och att även kyrkor som är yngre än ca 20 år kan skyddas.

År 1990 fattade RAÄ beslut om skydd för ett urval kyrkor byggda 1940 och senare, sammanlagt 83 kyrkor. 1996 beslutades om skydd för ett urval av begravningsplatser med kapellkrematorier eller begravningskapell, sammanlagt 22 anläggningar.

Exp

2001 06 15 / huc

Urvalet behöver ses över med jämna mellanrum och RAÄ har nu beslutat att göra en utökning av urvalet av skyddsvärda kyrkor byggda 1940 och senare. Orsaken är dels att inventeringsunderlaget när det gäller de nya kyrkorna har förbättrats sedan förra urvalstillfället och dels att ett flertal nya kyrkor har byggts.

En kyrka och två begravningsplatser byggda 1940 eller senare i Skara stift har enligt besluten 1990 och 1996 skydd enligt KML och i det nu aktuella urvalet har RAÄ beslutat att ytterligare tre kyrkor i stiftet skall skyddas.

Redogörelse för ärendets handläggning

Urvalet av skyddsvärda kyrkor som omfattar kyrkor byggda 1940 eller senare har skett i samråd med länsstyrelser, läns museer och Arkitekturmuseet. Vid urvalet har följande kriterier beaktats:

- Hög arkitektonisk och konstnärlig kvalitet
- Tidstypisk utformning
- Återspeglning av internationella arkitekturtrrender
- Kyrkan som del i en miljö, t.ex. ett medvetet gestaltat förortscentrum
- Exempel på teologiskt och liturgiskt betingad gestaltning
- Verk av framstående arkitekter, även lokalt
- Konstnärligt betydande fast utsmyckning
- Intressanta och nydanande tekniska lösningar

Förslag till utökat urval av skyddsvärda kyrkor har remitterats till stiftsstyrelser och till berörda församlingar. Muntliga kontakter har tagits med de församlingar som inte yttrat sig eller som varit tveksamma till skyddet.

Skara stift har den 14 januari 2000 tillstyrkt att Lextorpskyrkan ska omfattas av skydd enligt KML.

Vid förfrågan per telefon i oktober 2000 har Lextorps församling tillstyrkt förslaget.

Beskrivning av kyrkan

Lextorps kyrka byggdes 1971 efter ritningar av arkitekt Karl-Erik Ydeskog, som då var stadsarkitekt i Trollhättan.

Kyrkan ligger i förorten Lextorp i Trollhättans södra utkant. Kyrkan ingår i ett stort, senare tillbyggt församlingskomplex grupperat runt en kringbyggd gård. Kyrkan har ett högt och brant sadeltak med långt neddragna takfall. Gavelväggarna är formade som stående trianglar. Den södra långväggen är glasad, liksom en slits i korväggens ytterkant. Altarväggsdekoren är utförd av den spanske konstnären Bono. Det väldiga inre sadeltaket, som nedtill böjer ut mot långväggarna, har en monokrom blåstrad dekor.

Motiv för beslutet

Kyrkan har ett ovanligt formspråk med hög arkitektonisk kvalitet. Typiskt för 1970-talet är bl.a. användningen av rå betong i det tunga innertaket. Den expressiva blåstrade utsmyckningen är dock särpräglad, liksom korväggens triangulära ljusspalt.

Beslut i detta ärende har fattats av överantikvarie Christina von Arbin, efter föredragning av arkitekt Kerstin Alexandersson. Verksjurist Kristina Lindskog, enhetschef Gunnel Vahlne och förste antikvarie Ingrid Sjöström har deltagit i den slutliga handläggningen.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos länsrätten. Hur man överklagar framgår av bilaga.

Christina von Arbin
Överantikvarie

Kerstin Alexandersson
Arkitekt

Bilaga:
Hur man överklagar

BESLUT

SIDA

4:4

Kopia till:
Svenska kyrkan
Skara stift
Länsstyrelsen
Länsmuseet
Arkitekturmuseet

7 JUNI 1999

STENSKIT ARKIV